

החלטות חינוכיות

תוך כדי תהליך האישור של בולי
דואר חדשים מתקבלות החלטות
המשפיעות על ההנפקה הסופית

הרעיון הראשוני להנפקת הבולים מהווה בחלק מן
המקרים נקודת התחלה של מסע מטלטל במהלכו
מתקבלות החלטות הנובעות מהשקפת עולמם של
הגורמים המשתתפים בקבלת ההחלטות, ומלחצים של
קבוצות שונות באוכלוסייה.

סדרת בולי חינוך

בשנת 1971, במסגרת שנת החינוך הבין-לאומית, יזם השירות הבולאי הנפקה של סדרת בולים שהוקדשה לנושא החינוך. הכנת הבולים הופקדה בידי צמד מעצבים, אפרים (אפי) ריבקינד ומשה פראג', אשר תכננו סדרה בת שלושה בולים שהציגה את שלבי החינוך המרכזיים: החינוך היסודי, החינוך התיכוני, והחינוך האקדמי. ההצעה הראשונה של הבולים אושרה על ידי השירות הבולאי והועלתה ב-17 במרץ 1971 לדיון בוועדת השרים לסמלים וטקסים.

החינוך האקדמאי
תארים אקדמאים

החינוך התיכוני
נוסחאות מתמטיות

החינוך היסודי
אותיות ה-א'-ב'

סדרת בולי חינוך

בבול הראשון, שהוקדש לחינוך היסודי, בחרו שני המעצבים לשלב את כל אותיות ה-א'-ב' על רקע של צבעים עליזים שנועדו למשוך את תשומת ליבם של ילדי הגן העולים לכיתה א'.

סדרת בולי חינוך

בבול השני, שהוקדש לחינוך התיכוני, בחרו שני המעצבים לשלב נוסחאות מתמטיות על רקע של צבעים עליזים בנוסח ה-"פופ" המתאים לנערים בגיל תיכון.

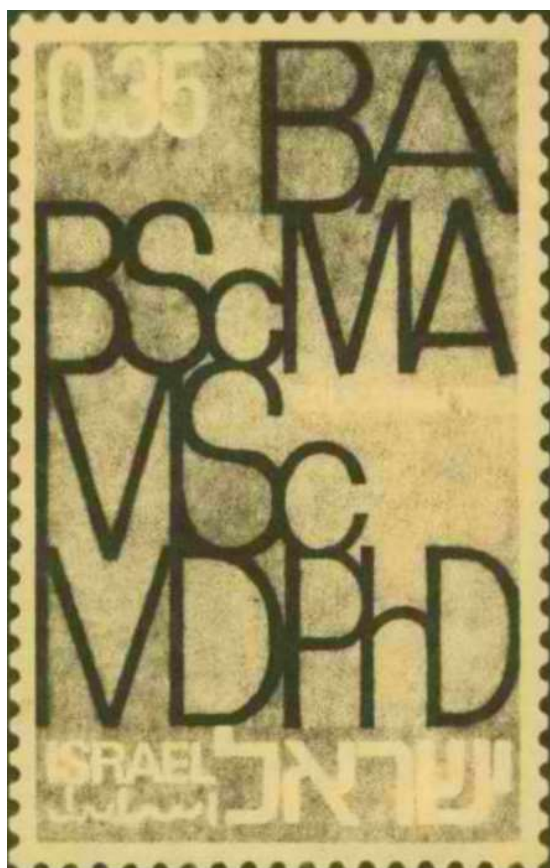
סדרת בולי חינוך

בבול השלישי, שהוקדש לחינוך האקדמאי, בחרו שני המעצבים לשלב את האותיות המציינות את שלבי גמר הלימודים האקדמאים.

בול החינוך האקדמי

חברי ועדת השרים בחרו להתמקד בבול החינוך האקדמי, וברשימת התארים ששובצה בו:

BA - Bachelor of Arts

BSc - Bachelor of Science

MA - Master of Arts

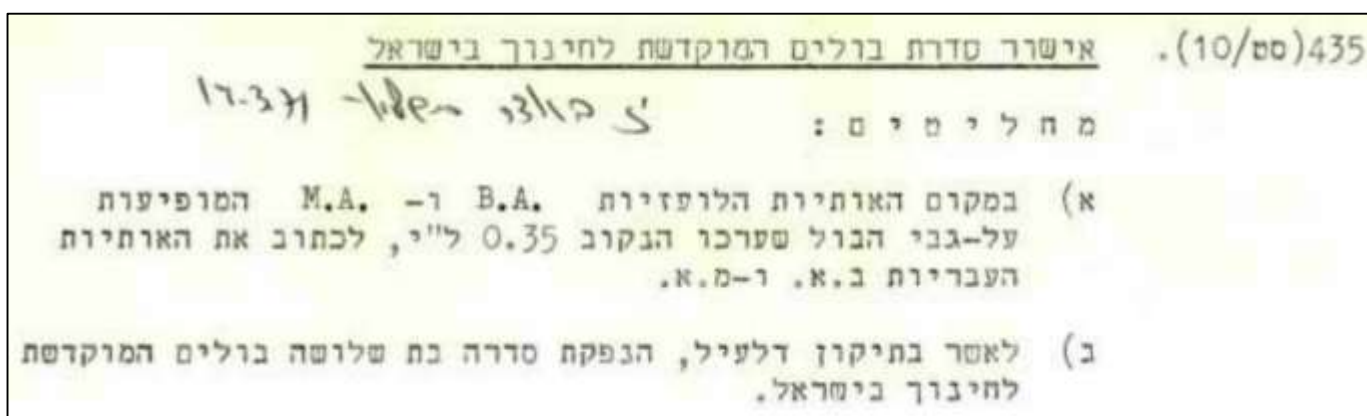
MSc - Master of Science

MD - Medicinae Doctor

PhD - Philosophiae Doctor

חברי הוועדה ביקשו לתרגם את שני התארים הבסיסיים, "BA" ו-"MA", לשמות העבריים, "בא" ו-"מא".

בכפוף לתיקון שמות התארים אישרה ועדת השרים ב-1 במרץ 1971 את הנפקת שלושת בולי הסידרה.

צילום של נוסח החלטת ועדת השרים מיום 1.3.1971

סדרת בולי חינוך מתוקנת

כחודש וחצי לאחר ההחלטה המקורית, ב-18 באפריל 1971, הועלתה סדרת הבולים המתוקנת לדיון נוסף בוועדת השרים.

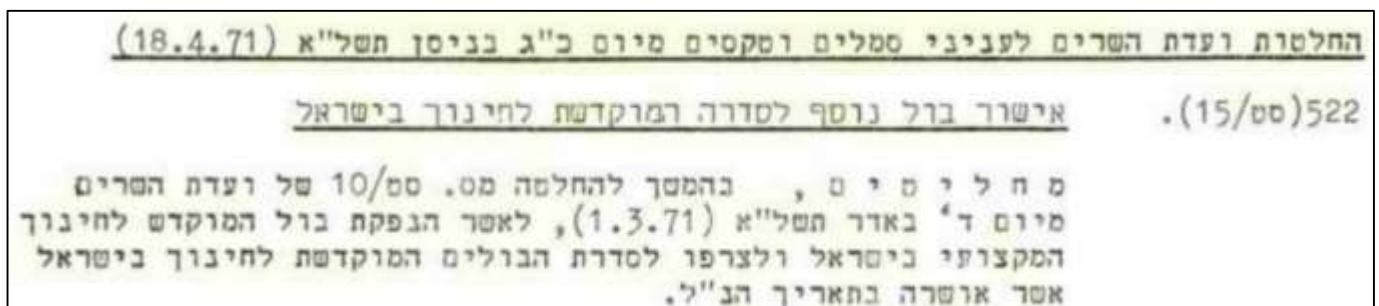

החינוך האקדמאי
תארים אקדמאים

החינוך התיכוני
נוסחאות מתמטיות

החינוך היסודי
אותיות ה-א'-ב'

הוועדה אישרה את התיקון בבול החינוך האקדמאי, אולם דרשה הוספה של בול רביעי אשר יציג את החינוך המקצועי בישראל.

צילום של נוסח החלטת ועדת השרים מיום 18.4.1971

סדרת בולי חינוך

הבול הנוסף, שהוקדש לחינוך המקצועי, עוצב על ידי משה פראג' לבדו, כיוון ששותפו לעבודה, אפרים ריבקינד, גויס באותה עת לשירות מילואים. משה פראג' בחר לשלב בבול גלגל שיניים, מפתח שבדי, מטוטלת לבנייה, סרגל משולש לשרטוט וחץ לחשמלאות.

סדרת בולי חינוך מורחבת

כך נראו ההגהות של סדרת בולי החינוך בישראל לאחר הוספת הבול הרביעי שהוקדש לחינוך המקצועי.

החינוך התיכוני
נוסחאות מתמטיות

החינוך היסודי
אותיות ה-א'-ב'

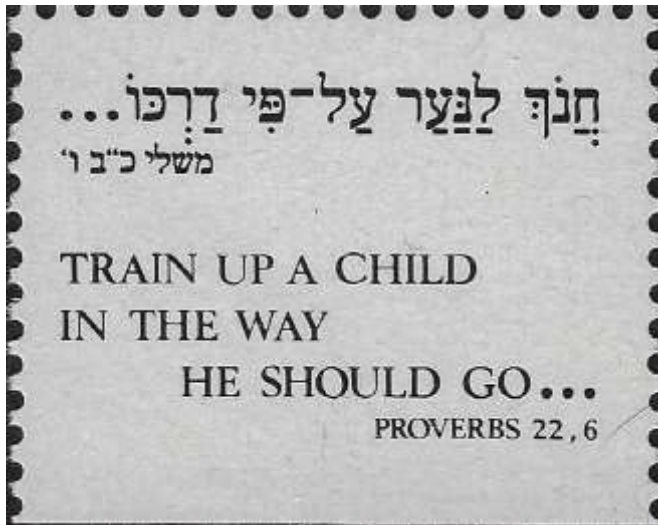
החינוך האקדמאי
תארים אקדמאים

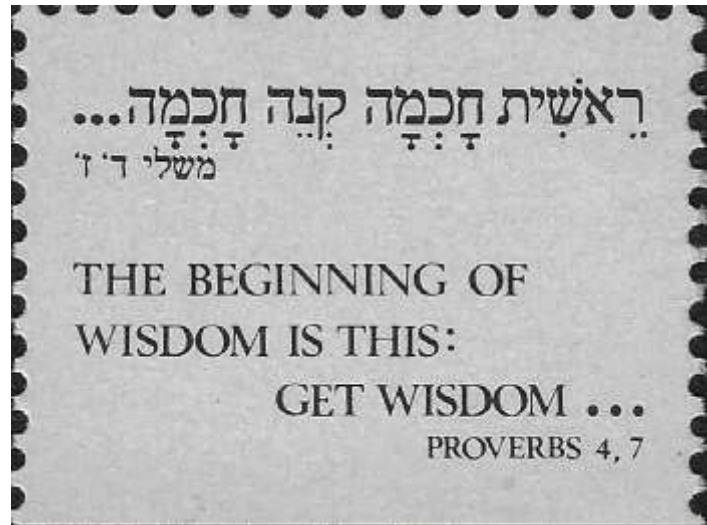
החינוך המקצועי
כלי עבודה

סדרת בולי חינוך מורחבת

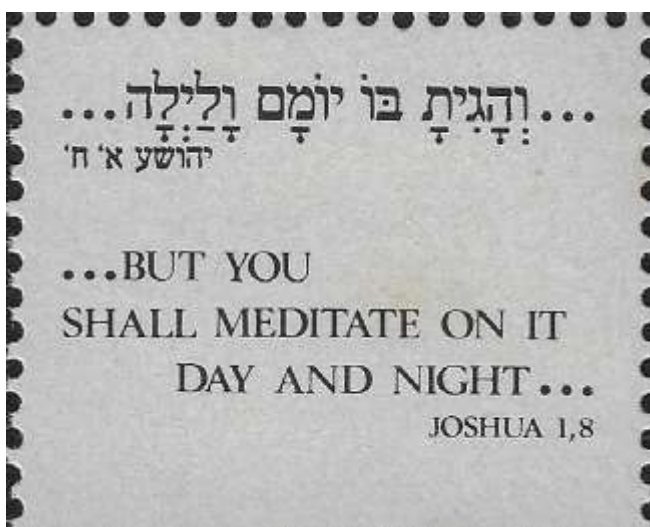
בשבלים של הבולים שילבו המעצבים ציטוטים מן התנ"ך ומן המשנה.

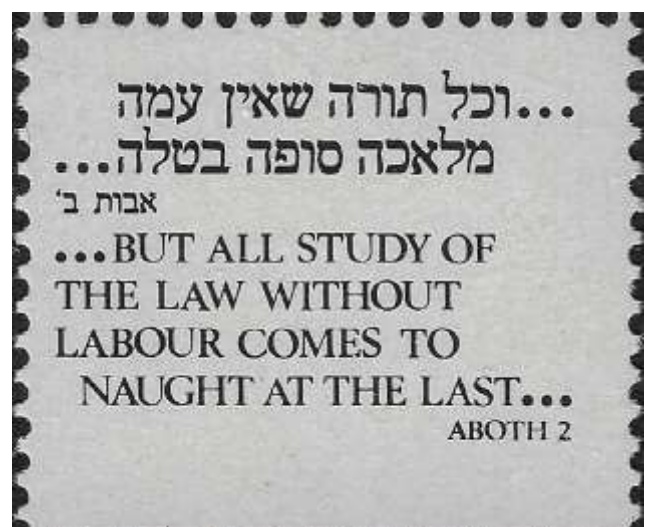
החינוך התיכוני

החינוך היסודי

החינוך האקדמאי

החינוך המקצועי

סוגיית הצלב

השירות הבולאי נערך להדפיס את ארבעת בולי הסידרה, ושלח את תמונות הבולים לפרסום מוקדם בעיתונות הבולאית.

בשלב זה הבחינו גורמים דתיים כי הסימן המתמטי של פעולת החיבור המשולב בבול החינוך התיכוני נראה כמו צלב, ויצאו במחאה חריפה כנגד הפצת צלבים על בולים רשמיים של מדינת ישראל. ניסיונות השכנוע כי מדובר בסימן מתמטי מקובל לא הועילו, והשירות הבולאי נאלץ לעצב מחדש את בולי החינוך התיכוני ללא הצלבים.

סוגיית הצלב

מבט משווה בין ההגהה של בול התיכון ובין הבול הסופי שהונפק לציבור.

בעיה דומה התעוררה בשנת 1960, במהלך הנפקת בולי סדרת ביטחון. הערך הנקוב הורכב משני מספרים עם סימן פלוס ביניהם, וגם אז נרשם הסימן כך שלא יצור את צורת הצלב.

סדרת בולי חינוך בישראל

לאחר כל השינויים והבעיות הונפקו ארבעת בולי הסדרה ב-4 בינואר 1972.

